

domsbesiddere paa Landet et vist Antal Medlemmer; et Landsting endelig, til hvilket ogsaa Hovedstaden for sig og alle Kjøbstæderne havde Afgang til at sende Medlemmer, som kunde varetage deres Interesser og Eiendommeligheder. Det for at sikke en saadan Sammensætning af Landstinget, at Forholdstalsvalgmaaden er bestemt at skulle gjælde for Landstingsvalgene; det er for at sikke imod, at der ved Foretagelse af Valg i større Kredse skulde udøves et Herredømme af en ringe, maastee tilfældig dannet Majoritet, over de øvrige Vælgerklasser, at man har søgt at staffe de forskellige Minoriteter af Valgmænd, hver for sig repræsenterende sine Samsundsinteresser, Afgang til at gjøre deres Stemmer gjældende. Man kunde være gaaet en anden Vej; man kunde have ladet enhver af disse Classer vælge for sig, og det vil erindres fra Grundlovsforhandlingerne, at det var en Tanke, som ingenlunde laa fjernt; men man ansaae det for klogere og rigtigere at samle dem til Valg i større Kredse, for ikke at lade den Spire til Afstillelse i Classer, som laa i selve Grundloven, vove op og faae Overhaand, og forat de tilfældige Meningsforskjelligheder, der kunde tilveiebringe en Sondring i de forskjellige Classer, kunde finde Tilslutning hos de andre Classer, hvorved der da tilveiebragtes et nogenlunde ligeligt Resultat, saa at det ene kunde opveie det andet. Det er denne Tanke, der har ligget til Grund for Indførelsen af Forholdstalsvalgmetoden ved Landstingsvalgene, og det er denne Hensigt, ikke nogen anden, som det gjælder om at gjøre Fyldest. Men dertil kommer desuden dette, at det er en given Sag, at, hvor stærkt udpræget en politisk Anskuelse end kan være, hvad enten den nu holder sig til en enkelt Klasse, eller den omfatter flere, saa vil den dog albrig være istand til at vælge et stort Antal Valgmænd, uden at der hos selve disse gjør sig Meningsforskjelligheder gjældende, og uden at de af sig selv sondre sig i visse Grupper, som da igjennem Forholdstalsvalgene hver for sig kunne faae Indflydelse. Vi have et ganske slaaende Beviis herpaa i, hvad der er passeret her i Kjøbenhavn ved de sidste Landstingsvalg. Der var efter Majoritetsvalg blevet valgt et Antal af omtrent

300 Valgmænd, men disse 300 Valgmænd, som altfaa vare fremkomne ved Valg af et eneste Parti, udgaaede af et Majoritetsvalg, viste sig snart at være saa forskellige indbyrdes, at der var Styrke nok til at danne en særlig Gruppe, som stemte paa en Mand, der paa ingen Maade kunde siges at udtrykke Anskuelserne hos det Parti, som havde havt Majoriteten ved Valgmandsvalgene, og som altfaa efter den Doctrin, der opstilles, skulde have kunnet beherske samtlige Valg. Jeg vil erindre om, at ved Landstingsvalgene i Kjøbenhavn blev der valgt en Mand (André), som kort efter modtog Kongevalg, og at han blev valgt netop i Kraft af den Bestemmelse om Forholdstalsvalgene ved selve Landstingsvalgene, som man nu vil frakende Betydning, fordi, som man siger, Valgmændene vælges efter Majoritetens ubetingede Herredømme. Her har man et slaaende Exempel paa, at Forholdstalsvalget kan faae Betydning, selv om ikke Valgmandsvalget stæer eftet det samme System.

Mig forekommer det, at, naar man gennemgaaer Grundloven og seer paa de Bestemmelser, der ere givne angaaende Landstingsvalgene, saa maa det stille sig klart og indlysende for Enhver, at der ikke kan være Tale om at anvende Forholdstalsvalgmaaden paa Valgmandsvalgene, uden at man derved kommer i en fuldstændig og uopløselig Modsigelse med en Række af Bestemmelser i selve Grundloven. I Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne fastsatte Grundlovens §§ 36 og 37 en Deling af Vælgerne i to Classer, een af de høiere Bessatte og en almindelig Valgklasse. Denne Deling vilde ganske vist ikke være bleven opstillet, hvis Tanken havde været at lade ogsaa Valgmandsvalgene foretage efter Forholdstalsvalgmaaden; thi da havde der i denne Valgmaade været tilstrækkelig Garanti, netop for de høiere Bessatte, om hvilke man jo altid paastaer, at de have den største Interesse for og den meste Lid til at deeltage i Valgene og den største Indflydelse. Der havde været tilstrækkelig Garanti for disse høiere Bessatte til at gjøre deres Mening gjældende, naar den Bestemmelse var bleven indsat, at Valget af Valgmænd skulde stæe efter Forholdstalsvalgmaaden. Men